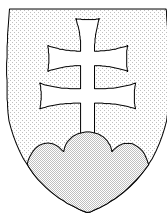

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2002/ZK/2/1/055

Bratislava 4. 4.

2002

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor zneužívania dominantného postavenia v správnom konaní začatom na podnet podnikateľa Lekáreň Albida, so sídlom Hlavná 309, 925 85 Neded zastúpeného majiteľkou lekárne Mgr. Danicou Albiniovou podľa zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov voči podnikateľovi Všeobecná zdravotná poisťovňa, so sídlom Mamateyova 17, 851 04 Bratislava, vo veci zneužitia dominantného postavenia na relevantnom trhu podľa § 8 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a podľa zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní

r o z h o d o l

podľa § 32 ods.2 písm. c) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov tak, že konanie zastavuje, lebo dôvod konania nebol daný.

O d ô v o d n e n i e:

Dňa 17. 7 2001 bol na Protimonopolnom úrade Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) zaevidovaný pod číslom 3347/2001 list, v ktorom navrhovateľ, lekáreň Albida, 925 85 Neded, Hlavná 309, zastúpený Mgr. Danicou Albiniovou,

majiteľkou lekárne (ďalej len „Albida“) zaslal úradu podnet na preskúmanie činnosti podnikateľa Všeobecná zdravotná poisťovňa, Mamateyova 17, 851 04 Bratislava (ďalej len „VšZP“), vo veci zneužívania dominantného postavenia podľa § 8 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánoch štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Z návrhu na začatie správneho konania vyplýva, že Albida uzatvorila dňa 1. 4. 1996 so VšZP pobočka Galanta, zmluvu č. 16/1996 o poskytovaní a úhrade liekov a zdravotníckych pomôcok vydávaných na lekárske predpisy a na lekárske poukazy (ďalej len „zmluva“), predmetom ktorej je stanovenie podmienok a úprava vzťahov vznikajúcich medzi lekárnou a poisťovňou.

Predmetom podnetu sú niektoré ustanovenia dodatku č. 7 k zmluve (ďalej len „dodatok“), ktorý VšZP prípisom z 21. 6. 2001 zaslala Albide ako návrh dodatku k citovanej zmluve.

Podnet súčasne obsahuje návrh, aby úrad vydal rozhodnutie o povinnosti VšZP zdržať sa konania, ktoré je zneužívaním dominantného postavenia na trhu podľa zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánoch štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).

Úrad listom č. 3413/PMÚ SR/2001 zo dňa 23. 7. 2001 oznámil Albide začatie správneho konania a súčasne požiadal o doplnenie podania v častiach, ktoré sú pre úplné a objektívne posúdenie prešetrovaného prípadu nevyhnutné.

Albida zaslala požadované podklady listom, ktorý bol na úrade zaevidovaný dňa 26. 7. 2001 pod č. 3460/2001.

Listom č. 3412/PMÚ SR/2001 zo dňa 23. 7. 2001 úrad oznámil VšZP začatie správneho konania a požiadal, aby sa k predmetu konania vyjadrila.

VšZP vo svojej odpovedi zaslanej listom zaevidovaným na úrade dňa 30. 7. 2001 pod č. 3509/2001 uviedla, že podľa jej názoru zákon sa na jej činnosť nevzťahuje, svojím konaním neporušila žiadny zákon, ktorým sa je povinná riadiť pri výkone svojej činnosti, a preto navrhuje, aby bolo začaté správne konanie voči VšZP ako bezpredmetné zastavené.

Na základe doplnených podkladov a informácií ako aj výsledkov vlastného šetrenia úrad zistil, že zo strany obidvoch účastníkov správneho konania existujú nejasné a rozporné argumenty a stanoviská, v dôsledku čoho nebolo možné dodržať termín na vydanie rozhodnutia v zmysle zákona. Predsedníčka úradu preto súhlasila s predĺžením termínu na vydanie

rozhodnutia do 31. 5. 2002, o čom boli účastníci konania oboznámení listom úradu zo dňa 14. 1. 2002.

Vzhľadom k tomu, že z predmetu konania ako aj z predložených podkladov vyplýva, že podstata prešetrovaného problému vyplýva z praktického uplatňovania zákona o zdravotnom poistení a zákona č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“) úrad požiadal Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky, ako rezort, do pôsobnosti ktorého predmetná legislatíva patrí, o vyjasnenie niektorých väzieb, ktoré bezprostredne súvisia s predmetným prípadom.

Menovite išlo o otázku, či verejné lekárne (Albida je verejnou lekárňou v zmysle § 24 ods. 1 písm. t) zákona o zdravotnej starostlivosti a svoju činnosť vykonáva na základe rozhodnutia Okresného úradu v Galante zo dňa 2. 2. 1995) sú súčasťou siete zdravotníckych zariadení, ktorú určuje Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy na úseku zdravotníctva v rámci svojej pôsobnosti v súlade s § 74 ods. 1 písm. b zákona o zdravotnej starostlivosti vo väzbe na § 23 ods. 2 a ods. 3 a § 24 ods. 1 tohto zákona.

Vyjasnenie tejto otázky bolo rozhodujúce pre posúdenie predmetného podnetu vo väzbe na ustanovenie § 38 ods. 1 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, podľa ktorého poisťovňa môže uzatvárať zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti len so zdravotníckymi zariadeniami zaradenými do siete zdravotníckych zariadení.

Z odpovede Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorá bola na úrade zaevidovaná dňa 24. 9. 2001 pod č. 4181/2001 vyplýva, že verejné lekárne, pobočky verejných lekární, a výdajne zdravotníckych pomôcok sú podľa ustanovenia § 24 ods. 1 písm. t) zákona o zdravotnej starostlivosti súčasťou sústavy zdravotníckych zariadení, ktoré sa zriaďujú podľa osobitného predpisu v súlade s § 23 ods. 2 a § 31 ods. 3 a ods. 11 zákona č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti mimo siete zdravotníckych zariadení.

Týmto osobitným predpisom, ktorý upravuje zriaďovanie verejných lekární je zákon č. 140/1998 Z. z. o liekoch, a zdravotníckych pomôckach, o zmene zákona č. 455/1991 o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o liekoch“) podľa ktorého sa v zmysle § 7 ods. 3 pri podávaní žiadosti o vydanie povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekárni, pobočke verejnej lekárne, alebo vo výdajni zdravotníckych zariadení nevyžaduje doklad o zaradení do siete zdravotníckych zariadení, ktorým je stanovisko okresného úradu príslušného podľa sídla neštátneho zdravotníckeho zariadenia k odbornému zameraniu, k umiestneniu zdravotníckeho zariadenia a k určeniu zdravotníckeho obvodu, ako sa to požaduje v súlade s § 32 ods. 4 písm. a) zákona o zdravotnej starostlivosti pri vydávaní

povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti v zdravotníckych zariadeniach zaradovaných do siete zdravotníckych zariadení.

Z vyššie uvedených ustanovení príslušných zákonov a zo skutočnosti, že Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky nie je určená sieť zdravotníckych zariadení, ktorej súčasťou by bola aj sieť verejných lekární vyplýva záver, že nakoľko verejné lekárne nie sú zaradené do siete zdravotníckych zariadení, zdravotné poisťovne nemôžu s nimi uzatvárať zmluvu, pretože takýto postup je v rozpore s citovaným § 38 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení.

Tento záver je v súlade aj s výkladom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky k výkladu ustanovenia § 38 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení zo dňa 31. 7. 2000, č. VI Gd 5106/00 – 1 ktorá v rámci šetrenia podnetov spoločnosti LUTOMER, s. r. o. vo veci zákonnosti postupu VZP pri uzatváraní zmlúv s neštátnymi zdravotníckymi zariadeniami okrem iného zistila, že ak zo strany subjektov poskytovania zdravotnej starostlivosti bude prejavená vôľa o uzavretia zmluvy s príslušnou poisťovňou, táto je povinná ju uzavrieť. Jedinou výnimkou, kedy túto povinnosť nemá, sú zdravotnícke zariadenia, ktoré nie sú zaradené do siete zdravotníckych zariadení vzhľadom na to, že platná úprava to vylučuje. Podľa § 38 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení poisťovňa môže uzatvárať zmluvy o poskytovaní zdravotnej starostlivosti len so zdravotníckymi zariadeniami zaradenými do siete zdravotníckych zariadení. Znamená to, zdravotnícke zariadenia, ktoré nie sú zaradené v sieti zdravotníckych zariadení, sa uzavretia zmluvy s poisťovňou domáhať nemôžu, resp. poisťovňa nemôže s nimi zmluvu uzavrieť.

Zistené skutočnosti znamenajú, že zmluvy o poskytovaní a úhrade liečiv a zdravotníckych pomôcok uzatvorené medzi verejnými lekárňami a zdravotnými poisťovňami sú uzatvorené v rozpore s § 38 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení a sú teda od počiatku neplatné.

Rozpor medzi nemožnosťou uzatvoriť zmluvu medzi verejnou lekárňou a zdravotnou poisťovňou na jednej strane a povinnosťou verejnej lekárne vydať poistencovi lieky alebo zdravotnícke pomôcky na strane druhej je riešený § 10 ods. 1 zákona č. 98/1995 Z. z. o liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov, podľa ktorého, ak lekárne alebo výdajňa zdravotníckych pomôcok nemá uzavretú zmluvu s poisťovňou, na ktorej lekárskom predpise alebo lekárskom poukaze sú predpísané lieky alebo zdravotnícke pomôcky, lekárne alebo výdajňa zdravotníckych pomôcok je povinná ich poistencovi vydať. Poisťovňa, ktorú si poistenec vybral, je povinná uhradiť lekárni alebo výdajni zdravotníckych pomôcok cenu takto vydaných liekov alebo zdravotníckych pomôcok najneskôr do 30 dní od doručenia faktúry.

Vo väzbe na prešetrovaný prípad vyššie uvedené zistenia teda znamenajú, že aj Zmluva č. 16/1996 o poskytovaní a úhrade liečiv a zdravotníckych pomôcok vydávaných na lekárske predpisy a na lekárske poukazy, vrátane jej dodatkov,

uzatvorená medzi VŠZP a lekárnou Albida je uzatvorená v rozpore s § 38 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení a teda je od začiatku právne neplatná.

Keďže podnet lekárne Albida v prešetrovanom prípade smeruje a je postavený práve na zneužívaní dominantného postavenia VŠZP na základe zmluvy a jej dodatku, ktoré však nikdy nenadobudli právnu platnosť znamená to, že ich treba posudzovať tak, ako keby vôbec neexistovali.

Z tohoto aspektu potom úrad posúdil aj prešetrovaný podnet a vychádzajúc z uvedeného zistenia dospel k záveru, že v predmetnom správnom konaní je potrebné konanie zastaviť, pretože podľa § 32 ods. 2 písm. c) zákona dôvod na konanie nebol daný.

V súlade s § 12 ods. 5 zákona úrad vyzval účastníkov konania listami č. 896/PMÚ SR/2002 zo dňa 27. 2. 2002 – VŠZP a č. 897/PMÚ SR/2002 zo dňa 27. 2. 2002 - Albida, aby sa ústne alebo písomne vyjadrili k predmetu konania a výsledkom šetrenia, ktoré úrad vo veci vykonal.

Albida, napriek skutočnosti, že list obsahujúci výzvu úradu na vyjadrenie sa pred vydaním rozhodnutia k podkladu a spôsobu jeho zistenia obdržala dňa 28. 2. 2002, právo vyplývajúce jej zo zákona nevyužila a svoje vyjadrenie úradu nepredložila.

VŠZP v liste, ktorý bol na úrade zaevidovaný dňa 11. 3. 2002 pod č. 1170/2002, sa vyjadrila v tom zmysle, že so závermi úradu o zastavení predmetného správneho konania súhlasí, aj keď sa celkom nestotožňuje s dôvodmi, ktoré uvádza úrad.

VŠZP menovite uvádza, že sa nemôže stotožniť so záverom, že vôbec nemôže vstupovať s lekárňami do zmluvných vzťahov, čo podľa nej vyvracia okrem iných aj § 10 zákona č. 98/1995 Z. z. o liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov, ktorý predpokladá, že lekárne vstupujú do zmluvných vzťahov so zdravotnými poisťovňami a rieši povinnosti tých lekární a zároveň aj zdravotných poisťovní, ktoré zmluvné vzťahy neuzavreli.

Úrad k uvedenej námietke uvádza, že z predmetného rozhodnutia uvedený záver o absolútnom vylúčení akejkoľvek úpravy vzťahov medzi verejnými lekárňami a zdravotnými poisťovňami nevyplyva. Závery zistené úradom sa vzťahujú iba na zmluvy uzavreté v rozpore s § 38 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení. Pokiaľ ide o ustanovenie § 10 ods. 1 zákona č. 98/1995 Z. z. o liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov úrad uvádza, ako je z odôvodnenia rozhodnutia na str. 4 zrejmé, že práve citované ustanovenie § 10 ods. 1 zákona č. 98/1995 Z. z. o liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov je spôsobom riešenia vzťahov

medzi verejnou lekárnou a zdravotnou poisťovňou v prípade, že zmluvný vzťah je v zmysle § 38 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení vylúčený.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohoto rozhodnutia.

P o u č e n i e:

Podľa ustanovenia § 34 ods. 1 zákona proti tomuto rozhodnutiu možno podať rozklad na Protimonopolný úrad Slovenskej republiky prostredníctvom odboru zneužívania dominantného postavenia, Drieňová 24, 826 03 Bratislava, do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia.

Ing. Ladislav Szabó
riaditeľ odboru zneužívania dominantného

postavenia

Rozhodnutie sa doručuje:

Lekáreň Albida
Mgr. Danica Albiniová
Hlavná 309
925 85 Neded

Všeobecná zdravotná poisťovňa
Mamateyova 17
851 04 Bratislava